



PROPOZYCJA PROGRAMOWA

BĄDŹ



Osoba odpowiedzialna czyli jaka? Odważna i nieobawiająca się konsekwencji? Obowiązkowa? Podejmująca się działań i prowadząca je do końca? Posiadająca potrzebną wiedzę i umiejętności?

Odpowiedzialna za co? Za powierzone zadanie? Za powierzone mienie? Za kogo? Za siebie? Za innych?

Aby zmierzyć się z byciem odpowiedzialnym/ą, proponujemy Wam zadania z zakresu wychowania ekonomicznego. W tym pojęciu mieści się różnorodna tematyka, którą podzieliliśmy na 6 obszarów (w których można znaleźć jeszcze więcej szczegółowych tematów). To z jednej strony sprawy osobiste jak domowy budżet i własne wydatki. To wiedza, co się na ten domowy budżet składa i stopniowe podejmowanie coraz aktywniejszej roli w jego tworzeniu. To też świadoma konsumpcja, odróżnianie potrzeb od zachcianek i podejmowanie racjonalnych decyzji zakupowych. To wiedza, skąd się wzięły dany produkt i jaki jest wpływ indywidualnych decyzji konsumentów na kształt światowej gospodarki. To dalej przedsiębiorczość jako odwaga i kreatywność w dostrzeganiu szans i nisz na rynku, a także umiejętność budowania i prowadzenia biznesu. To też bycie dobrym/ą i świadomym/ą pracownikiem/czką, który/a wie, w czym jest dobry/a i czym chce się zajmować, wykonuje swoje obowiązki rzetelnie, a przy tym zna swoje prawa i negocjuje godziwe wynagrodzenie. Z drugiej strony to sprawy publiczne, bo świadomy/a obywatel/ka wie, co dzieje się z płaconymi przez niego podatkami, rozumie system zależności państwowych instytucji i interesuje się finansami państwa, a także zna podstawy ekonomii, rozumie najważniejsze pojęcia i mechanizmy rynkowe. A przy tym wszystkim to etyka w biznesie, bo harcerz/ka rozumie wartość pieniądza, ale o wiele bardziej ceni wartości takie jak uczciwość i sprawiedliwość.

ŚWIADOMA KONSUMPCJA

Konsument świadomy społecznie oraz ekonomicznie, potrafiący identyfikować swoje realne potrzeby, dbający o środowisko oraz umiejący dokonać wyboru na podstawie jakości, ceny i środowiskowo-społecznego kontekstu wiążącego się z danym zakupem produktu lub usługi.

PODSTAWY EKONOMII

Rozumienie podstawowych pojęć z zakresu ekonomii, finansów oraz zasad inwestowania. Orientacja w podstawowych procesach ekonomicznych i powiązaniach, jakie między nimi występują.

ŚWIADOMY PRACOWNIK

Posiadanie wiedzy o swoich prawach i obowiązkach jako pracownika lub usługodawcy. Umiejętność identyfikacji osobistego potencjału i budowania ścieżki kariery zawodowej. Świadomość trendów na rynku pracy, zmienności zawodów i preferencji przyszłości.

ETYKA I SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ



Wychowanie obywateli świadomych znaczenia społecznej odpowiedzialności oraz konieczności zachowania etyki w podejmowanych decyzjach ekonomicznych, jako przedsiębiorca, konsument, pracownik lub po prostu obywatel.

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Budowanie wiedzy i umiejętności pozwalających na identyfikowanie ekonomicznych szans i zagrożeń otoczenia a następnie aktywne podejmowanie zorganizowanych działań dla osiągnięcia spodziewanych efektów ekonomicznych.

BUDŻET DOMOWY ORAZ FINANSE PUBLICZNE

Umiejętność odpowiedzialnego i racjonalnego zarządzania osobistymi finansami, budżetem domowym oraz dokonywania świadomych obywatelskich wyborów z wiedzą o ich wpływie na stan finansów publicznych kraju i sytuację ekonomiczną obywateli.



Tak więc te obszary to nie tylko kompetencje, ale też umiejętność ich wykorzystania dla wspólnego dobra.

Poniżej znajdziecie przykładowe zadania, które można zrealizować w ramach obszaru „Bądź odpowiedzialny/a”:

- Załóżcie nierejestrowaną działalność gospodarczą, dzięki której zmierzycie się z byciem przedsiębiorcą/czynią, a także zbierzecie środki na wybrany przez Was cel. Skorzystajcie z narzędzia Ikigai, aby zastanowić się nad zajęciem/ zajęciami, które dawałoby Wam satysfakcję w Waszym życiu zawodowym. Polecamy w tym celu wyzwanie, w którym dokładniej jest opisany proces pracy z Ikigai.

Obowiązujące w Polsce przepisy pozwalają osobom w wieku wędrowniczym na prowadzenie działalności gospodarczej i można to zrobić bez wymogu jej rejestracji, składania kwestionariuszy rozliczeń podatkowych a nawet bez płacenia podatków. Szczegółowe informacje o zwolnieniu z podatku dla osób do 26. roku życia oraz zwolnieniu z ewidencjonowania sprzedaży za pośrednictwem kasy fiskalnej, możesz znaleźć na stronach: www.podatki.gov.pl albo na stronach www.biznes.gov.pl, pod hasłami: „działalność nierejestrowana”, „mam mniej niż 26 lat”, „ewidencja z wykorzystaniem kas rejestrujących”

- Zaplanujcie zręby swojego obozu wędrownego, skupiając się na jego celach i odbiorcach. Jakie cele chcecie zrealizować? Na jakie potrzeby (i czyje?) ma on odpowiadać? Aby określić cele polecamy narzędzie business canvas, którego opis z prezentacją znajdziecie tu: [LINK BUSINESS CANVAS DLA NGO](#). Zaś Mapa Empatii pomoże Wam określić grupy odbiorców i ich potrzeby, link tu: [MAPA EMPATII](#). W ten sposób przy okazji planowania obozu (co i tak przecież będziecie robić!) poznacie kilka nowych narzędzi i zaznajomicie się z pracą projektową, planowaniem działalności biznesowej i marketingiem.
- Złóżcie projekt w ramach budżetu obywatelskiego. Dowiedzcie się, na jakich zasadach funkcjonuje Wasz lokalny Budżet Obywatelski. Jeśli nie ma takiej nazwy, poszukajcie „Budżetu partycypacyjnego” albo „Funduszu sołectkiego”. Może też okazać się, że mimo braku budżetu możecie przygotować i złożyć projekt w innej formie, to nie będzie dokładnie to samo, jednak też warto spróbować. Zastanówcie się nad zadaniem przydatnym Waszej społeczności i opiszcie je w formie wniosku, może uda się pozyskać na nie finansowanie i realnie zmienić coś w waszym otoczeniu. Polecamy tutaj trop „Przedsiębiorczość społecznie pożyteczna”.
- Wędrownik wchodzi na rynek pracy. Sprawdźcie swoje preferencje zawodowe, korzystając z pomocy doradcy/czyni zawodowego/ej (może uda Wam się zaprosić eksperta na zbiórkę?) lub wybranego kwestionariusza. Przygotujcie swoje CV.

Analizy swojego potencjału można dokonać korzystając z testu MBTI (<https://www.16personalities.com/pl>) bądź testu VIA – Values In Action mierzącego siły charakteru (<https://www.viacharacter.org/>).

Inne pomysły na rozwój kompetencji pracowniczych znajdziecie też w tropie „Pierwszy krok na rynku pracy”, to też okazja do zdobycia sprawności „Pracownik/Pracowniczka”



- Zorganizujcie zbiórkę dotyczącą etyki w kontekście ekonomicznym, np. w formie debaty oksfordzkiej lub omawiając wspólnie Dylemat Heinza. Możecie też przeprowadzić sondę uliczną na wybrany przez siebie temat.

Przykładowe materiały do przygotowania debaty oksfordzkiej znajdziecie w propozycji Lato z finansami: <https://cbp.zhp.pl/propozycje/lato-z-finansami/>

Opis dylematu Heinza znajdziecie np. tutaj: <https://pieknoumyslu.com/dylemat-heinza-kohlberga-ocena-rozumowania-moralnego/>

Do przygotowania takiej zbiórki polecamy lekturę: Michael Sandel, „Czego nie można kupić za pieniądze. Moralne granice rynku”

- Wyzwania z zakresu Wychowania ekonomicznego znajdziecie tu: [WYZWANIA](#)
- Tropy z zakresu Wychowania ekonomicznego znajdziecie tutaj: [TROPY](#)
- Sprawności z zakresu wychowania ekonomicznego znajdziecie tutaj: [SPRAWNOŚCI](#)

Ten etap propozycji programowej został opracowany przez Wydział Wychowania Ekonomicznego Głównej Kwatery ZHP.



Z harcerskim pozdrowieniem
Czuwaj!
Zespół Programowy



Bądź!
Wędrownicza Watra
2024

